

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ

«ЗАПОБІГТИ, ВРЯТУВАТИ, ДОПОМОГТИ»

ФАКУЛЬТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

«ЗАПОБІГАННЯ ВИНИКНЕННЮ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ, РЕАГУВАННЯ ТА ЛІКВІДАЦІЯ ЇХ НАСЛІДКІВ»

МАТЕРІАЛИ

КРУГЛОГО СТОЛУ (ВЕБІНАРУ)

Матеріали Круглого столу (вебінару) наукових та науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти України, практичних працівників підрозділів ДСНС, представників організацій по виконанню робіт протипожежного призначення, а також колег із зарубіжжя

НУЦЗ УКРАЇНИ

Харків

29 лютого 2024 року

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

**МАТЕРІАЛИ
круглого столу (вебінару)**

**«ЗАПОБІГАННЯ ВИНИКНЕННЮ НАДЗВИЧАЙНИХ
СИТУАЦІЙ, РЕАГУВАННЯ ТА ЛІКВІДАЦІЯ ЇХ НАСЛІДКІВ»**

29 лютого 2024 р.
Харків

ПРАВИЛА БЕЗПЕКИ ПРАЦІ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ У ВОГНЕВОМУ ТРЕНАЖЕРІ КОНТЕЙНЕРНОГО ТИПУ

Великий Я.Б., канд.пед. наук, ЛДУБЖД

Відомі на сьогодні методи підготовки газодимозахисників та технічне наповнення теплодимокамер не забезпечують проведення ефективних тренувань через свою застарілість та недосконалість. Газодимозахисники повинні проходити тренування в умовах, максимально наближених до пожежі, із відповідними навантаженнями.

Методика проведення тренінгів у вогневому тренажері контейнерного типу дозволяє учасникам заняття безпосередньо перебувати в епіцентрі розвитку пожежі в огороженні. Це дає змогу побачити та відчути усі її стадії розвитку, небезпечні фактори та явища, засвоїти процес керування газообміном, отримати практичні навички роботи з пожежним тепловізором та груповим ліхтарем, а також освоїти способи оперування водяними вогнегасними струменями. Таким чином заняття у вогневому тренажері контейнерного типу, є заняттям підвищеної небезпеки та повинне проводитися з аналізом усіх можливих ризиків для особового складу, дотримання правил безпеки праці має бути системним та обов'язковим для всіх учасників заняття [1].

Згідно з вимогами «Правил безпеки праці в органах і підрозділах МНС України» [2], підготовка газодимозахисників повинна проводитися під постійним контролем працюючих, з можливістю негайного реагування у разі виникнення надзвичайної ситуації (наприклад, при дезорієнтації працюючого, погіршення самопочуття і т.д.), керівник заняття (інструктори) повинен чітко аналізувати безпеку середовища в контейнері з метою попередження травмування особового складу. При цьому тренування необхідно проводити в умовах максимально наближеними до реальних [3].

Проведення інструктажу з правил безпеки праці, окрім загальних правил безпеки праці під час роботи в апаратах на стисненому повітрі повинне включати в себе такі пункти:

- вправи виконувати за командою керівника занять та інструкторів ГДЗС;
- забороняється включатись в апарат без проведення оперативної перевірки;
- при погіршенні самопочуття негайно доповісти керівнику занять, перевірити чи відкритий до кінця вентиль, наявність повітря в балонах, натиснути на кнопку легеневого автомату;
- про всі виявлені недоліки (несправності) доповісти керівнику занять;
- не допускати падіння апаратів та обладнання ;
- після виконання вправ перевіряти ЧСС, якщо ЧСС >160 уд/хв. та не відновлюється протягом 3-5 хв., газодимозахисник звільняється від виконання наступних вправ;
- під час роботи стежити за показами манометра та за станом товаришів;
- особи, які проходять тренінг (заняття) повинні мати допуск до роботи в апаратах на стисненому повітрі та такі, що пройшли професійно-технічне навчання і володіють освітньо-кваліфікаційним рівнем «Кваліфікований робітник» за професією «Пожежний-рятувальник» чи вищою професією або володіють ступенем вищої освіти «Бакалавр», «Спеціаліст», «Магістр» за спеціальністю «Пожежна безпека»;

- з особами, які проходять тренінг проводять інструктаж з дотримання ПБП під розпис;
- особа, яка проходить тренінг повинна мати необхідне захисне оснащення (захисний одяг зі спорядженням та ЗІЗОД);
- територію проведення занять розділити на 3 зони (рис.1): перша зона (гаряча або червона), це територія для заняття і поблизу;
- під час занять в гарячій зоні можуть перебувати лише особи, які в повній мірі захищені засобами індивідуального захисту, у тому числі ЗІЗОД та беруть участь;
- друга зона (тепла або оранжева), це місце переходу після заняття, складання забрудненого обладнання, а також засобів індивідуального захисту пожежного-рятувальника;
- третя зона (холодна або зелена), в якій керівник занять (інструктори) підводять підсумки, здійснюють обговорення разом із здобувачами практичної фази заняття у вогневому тренажері контейнерного типу, охолоджуються, втамовують спрагу.
- всі вправи виконуються під керівництвом двох викладачів (інструкторів).

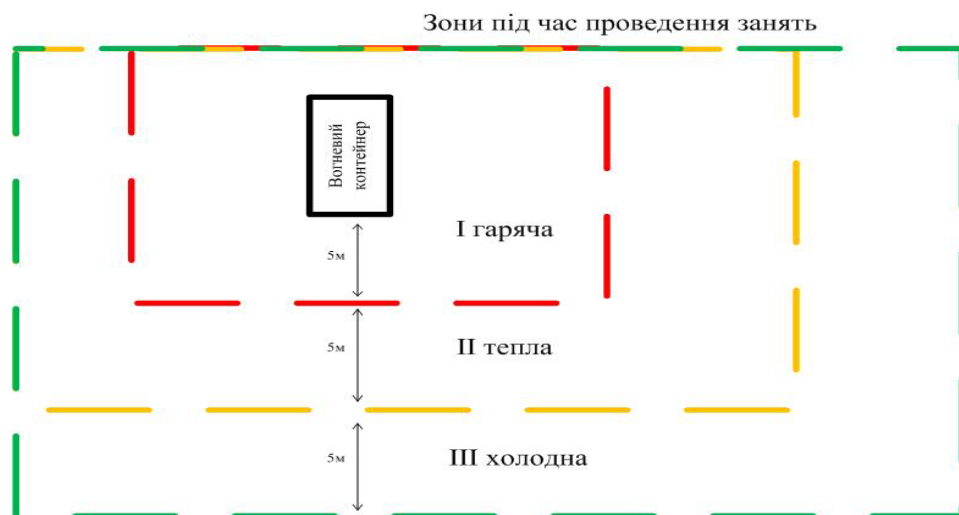

Рисунок 1 – Розподіл зон під час проведення занять у вогневому тренажері контейнерного типу [1]

ЛІТЕРАТУРА

1. Луц В.І., Лин А.С., Великий Я.Б. Методичні підходи та організація проведення занять у вогневому тренажері контейнерного типу. *Пожежна безпека: зб. наук. праць*. Львів: ЛДУБЖД, 2023. № 42.
2. Наказ МНС України від 07.05.2007 № 312 „ Правила безпеки праці в органах і підрозділах МНС України”.
3. В.І. Луц, Я.Б. Великий, В.-П.О. Пархоменко. Створення полігону для підготовки газодимозахисників до проведення аварійно-рятувальних робіт в обмеженому просторі на горизонтальних ділянках. *Пожежна безпека: зб. наук. праць*. Львів: ЛДУБЖД, 2020. №36.

Стрілець В.М., Стрілець В.В., Соловйов П.І. Особливості попередження надзвичайних ситуацій, пов'язаних з підводним розташуванням вибухонебезпечних предметів, за кордоном	169
Сухарькова О.І. Проблема розмінування територій від вибухонебезпечних предметів	172
Степанчук С.О., Стрілець В.М. Обґрунтування доцільності досліджень в галузі гуманітарного розмінування в радіаційно-забрудненій місцевості	174

Тематичний напрямок 4

«ОХОРОНА ПРАЦІ»

Анацький Д.Д., Рашкевич Н.В. Використання технологій машинного навчання для виявлення антисоціальної поведінки на робочому місці	176
Артемчук В.О. Організація охорони праці на автотранспортних підприємствах	178
Буц Ю.В., Крайнюк О.В. Законопроект «безпека і здоров'я працівників під час роботи»: основні норми та аспекти впровадження	180
Великий Я.Б. Правила безпеки праці під час проведення занять у вогневому тренажері контейнерного типу	182
Гаврилюк К.Р., Черепаха Р.Е., Рашкевич Н.В. Розгляд факторів забезпечення безпеки середовища життєдіяльності людини	184
Гуляєва Л.П., Бегеза Л.Є. Огляд ключових ініціатив ЄС, що стосуються підтримки психічного здоров'я на робочому місці	186
Дембіцька С.В. Працезахоронна компетентність як необхідна складова професійної компетентності фахівців технічних спеціальностей	190
Колошко Ю.В. Організація ефективних систем зв'язку для координації заходів з охорони праці в умовах воєнного стану	192
Малько О.Д. Щодо новацій, пов'язаних з прийняттям закону України «Про безпеку та здоров'я працівників на роботі»	193
Смирнов О.М. Забезпечення екологічної безпеки під час проведення утилізації 152-мм артилерійських пострілів індексу ЗВО13	195

Тематичний напрямок 5

«ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКІ АСПЕКТИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ, СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ, ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ В ЄС»

Гузенко А.В., Яценко О.А. Аналіз автоматизованих систем оповіщення населення в Україні	197
Карпеко Н.М. Державне управління системою підготовки фахівців сфери цивільного захисту в республіці Польща	199
Кічата Н.М., Третьяков О.В. Побудова сучасної системи захисту критичної інфраструктури України	201
Лаврівський М.З., Ковальчук В.І. Забезпечення функціонування пунктів незламності в державі	203
Кулаков О.В. Аналіз функціонування електроенергетичної системи України під час воєнного стану	205
Кулешов М.М. Щодо реалізації безпекових заходів у сфері цивільного захисту	207
	238